

Sitka

Text Roger Oskarsson 2011 Foto Leif Öster

Sitkagran, *Picea sitchensis*, växer i kustnära trakter längs Nordamerikas västkust, från Kalifornien i söder till Alaska i norr. Där är klimatet utpräglat maritimt, med hög nederbörd och milda vintrar. Utbredningen sträcker sig ca 23 breddgrader i nord-sydlig riktning, men sällan mer än 30 km in från kusten.

Det finns goda erfarenheter av sitka i Norge, Danmark och Skottland. Den kan producera upp till 30 procent bättre än vanlig gran på kustnära nederbördsrika marker.

Regler

Skogsvårdslagen betraktar sitka som ett utländskt trädslag. Det innebär att om man ämnar plantera sitka skall det anmälas till Skogsstyrelsen. På vanlig skogsmark utanför exempelvis Natura 2 000-områden och dylikt är det normalt inga problem att få plantera Sitka om man vill prova på några ha.

Föryngring

Föryngring av sitka sker uteslutande genom plantering. Man bör för bästa tillväxt använda plantagematerial. Då sitkan växer bättre än vanlig gran bör man plantera med något tätare förband. Man skall också noggrant fundera igenom om ståndorten är lämplig. De goda erfarenheterna av sitka är oftast från kustnära områden med hög nederbörd. Sitkan är också känslig för frost under såväl vår som höst.

Skötsel

Sitkan kan skötas efter två modeller, med eller utan gallring. Vilken modell man än väljer så måste bestånden röjas på samma sätt som vanlig gran. Väljer man att sköta sitkan som traditionellt med gallring, är skötseln väldigt likt vanlig

gran. Danska studier visar att sitkan kan skötas gallringsfritt. Den skiktar sig bättre än vanlig gran, utan att ge några större värdeförluster i form av självgallring. Fördelen med det gallringsfria alternativet är att man minimera riskerna för röta och stormskador. I båda fallen bör slutåldern bli något lägre än för vanlig gran.

Skador och problem

Plantor av sitka är känsliga för både vår och höstfrost. Sitkabladdlus (*Elatobium abietinum*) angriper Picea-arter. Efter milda vintrar kan den orsaka stora barrförluster. Vid svåra, upprepade angrepp kan träden dö. Jättebastborren (*Dendroctonus micans*) kan orsaka allvarliga skador på sitka som är äldre än 30 år. Den kan också angripa vanlig gran. Insekten finns redan i Sverige, men kan bli vanligare i ett mildare klimat. Risken för stormskador bedöms vara densamma som för vanlig gran, men vissa erfarenheter tyder på bättre motståndskraft.

Användning

Sitka har ett segare och starkare virke än vår vanliga gran. Det är lätt att bearbeta, och har hög hållfasthet. I mångt och mycket har sitka samma användningsområde som vanlig gran.

Erfarenheter från massaindustrin är positiva, speciellt för mekanisk massa. Som råvara för sulfatmassa liknar den granen. Som råvara för sågverk har den också goda egenskaper, men kan behöva en anpassad sågteknik.

Källor

- Kunskap direkt
- Resultat Skogforsk Nr 17 2007.